

Barcelona
Top
Attractions:
Sant Pau
del Camp

The undiscovered Barcelona's romanesque

The Sant Pau del Camp church (Sant Pau, 101) is one of the undiscovered Barcelona's architectural heritage jewels. The small temple is the remains of an ancient Benedictine monastery and is the only romanesque building that survives in the city despite its history of adversity. Its real origins are unknown too.

It is known that the monastery was destroyed in 985 during the Almanzor sacking. Therefore it already existed in 10th century. Recent archaeological excavations uncovered the remains of an earlier apse dated between 8th and 10th centuries. Two peninsular Byzantine style capitals fitted on two columns in the main entrance of the church could confirm a pre-Romanesque origin. Probably both capitals were reemployed in the rebuilding from de old monastery ruins.

The rebuilding was funded in 1117 by the citizen Geribert Guitart and his wife Rotlendis, whose funeral urns can be seen today in the cloister. They'd have provided the bulk of money, although there were other contributors, as evidenced by an inscription over the church entrance where it's said that Renard and his wife Ramona donated "seven *morabatines*", the old Almoravid gold coin that was copied by Christian kingdoms in the Iberian Peninsula.

L'església de Sant Pau del Camp (carrer de Sant Pau, 101) és una de les joies del patrimoni arquitectònic de Barcelona encara per descobrir. El petit temple és el que queda d'un antic monestir benedictí i constitueix l'únic referent romànic que perviu a la ciutat malgrat la seva història d'adversitats. I desconegut és també el seu origen.

Se sap que el monestir va ser destruït el 985 durant la ràtzia d'Al-Mansur. És a dir, que ja existia al segle X. Recentment, unes excavacions arqueològiques van descobrir restes d'un absis més antic que l'actual que es van datar entre els segles VIII i X. Uns capitells d'estil bizantí peninsular que estan encaixats sobre dues columnes a l'entrada principal de l'església podrien corroborar l'origen preromànic del temple. Probablement tots dos capitells haurien estat aprofitats d'entre les restes durant la reconstrucció del monestir.

La reedificació va ser finançada el 1117 pel barceloní Geribert Guitart i la seva esposa Rotlendis, llurs urnes funeràries poden contemplarse avui en el claustre. Aquest matrimoni hauria aportat el gruix dels diners, tot i que va haver-hi d'altres contribuents, com demostra una inscripció sobre l'entrada de l'església on consta que la família formada por Renard i Ramona donaren "set morabatins", antiga moneda d'or d'origen almoràvid que van imitar els regnes cristians de la península.

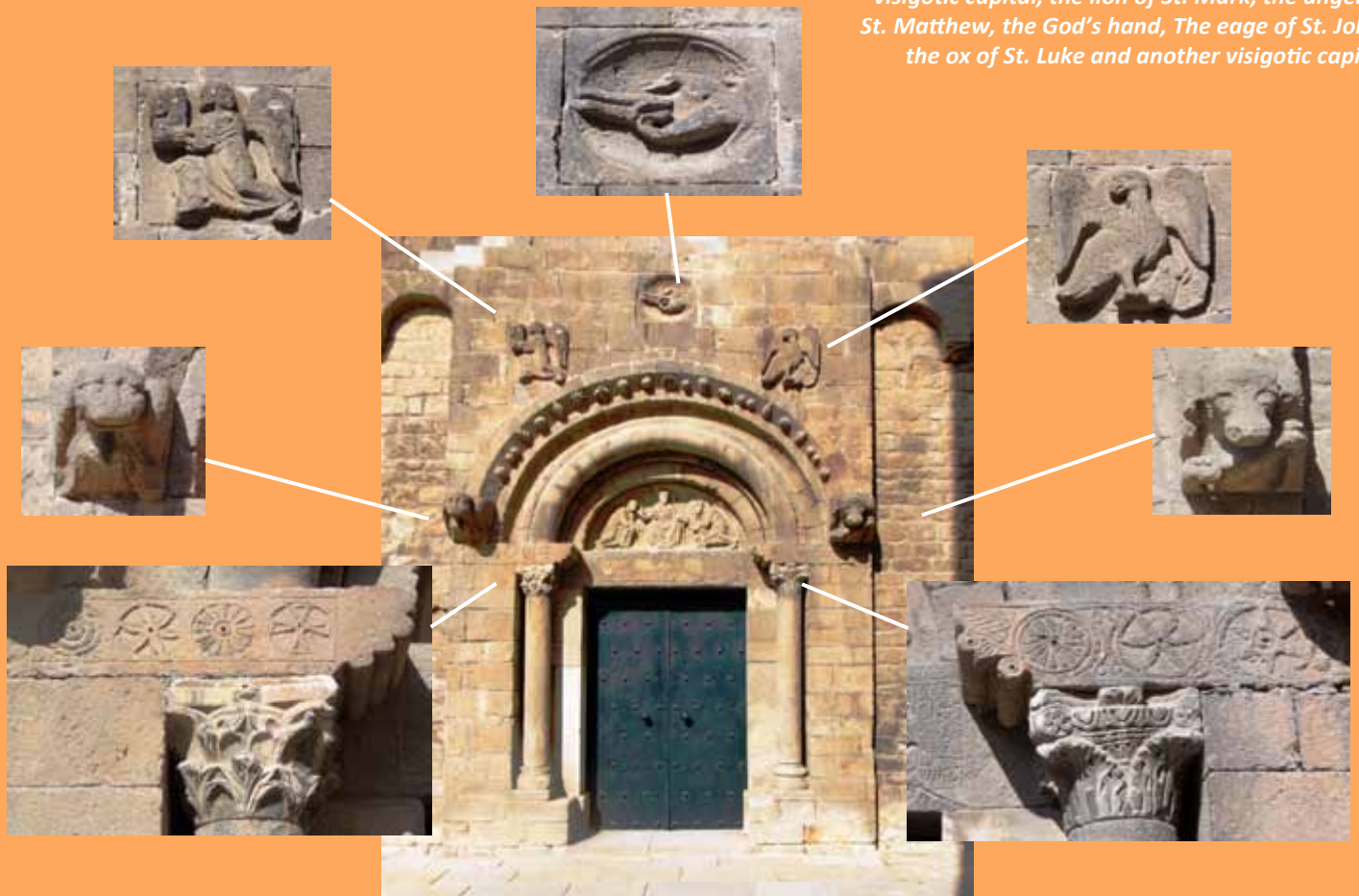
The Sant Pau del Camp church, in its garden surrounding.

La iglesia de Sant Pau del Camp (calle Sant Pau, 101) es una de las joyas del patrimonio arquitectónico de Barcelona aún por descubrir. El pequeño templo es lo que queda de un antiguo monasterio benedictino y constituye el único referente románico que pervive en la ciudad a pesar de su historia de adversidades. Y desconocido es también su origen.

Se sabe que el monasterio fue destruido en el 985 durante el saqueo de Almanzor. Es decir, que ya existía en el siglo X. Recientemente, unas excavaciones arqueológicas descubrieron restos de un ábside más antiguo que el actual que se dataron entre los siglos VIII y X. Unos capiteles de estilo bizantino peninsular que están encajados sobre dos columnas en la entrada principal de la iglesia podrían corroborar un origen prerrománico del templo. Probablemente ambos capiteles habrían sido aprovechados de entre los restos durante la reconstrucción del monasterio.

La reedificación fue financiada en 1117 por el barcelonés Geribert Guitart y su esposa Rotlendis, cuyas urnas funerarias pueden contemplarse hoy en el claustro. Este matrimonio habría aportado el grueso del dinero, aunque hubo otros contribuyentes, como demuestra una inscripción sobre la entrada de la iglesia donde consta que la familia formada por Renard y Ramona donaron "siete morabatines", antigua moneda de oro de origen almorávide que imitaron los reinos cristianos de la península.

The gate and their elements. From left to right: visigothic capital, the lion of St. Mark, the angel of St. Matthew, the God's hand, The eagle of St. John, the ox of St. Luke and another visigothic capital

The Sant Pau del Camp church has a Greek cross plan with a nave, transept and three apses staggered. On the cruise a dome rises. From the main façade emphasizes the gate. Under an archivolted there is a frontispiece with a relief representing Christ in the center, with St. Peter to the observer's right and St. Paul to left. The whole piece is supported by two columns with Visigothic capitals, probably reused during the reconstruction from an earlier temple. Among the capitals and archivolted there are pieces decorated with sun symbols, reused as well.

The archivolted is surrounded by five reliefs representing the four evangelists: the lion of St. Mark, the ox of St. Luke, the eagle of St. John and the angel of St. Matthew. The fifth, on the door axis, is the God's hand in blessing position.

Note that the religious community of the monastery was never very large, only three to five monks.

The gate

La iglesia de Sant Pau del Camp es de planta en cruz griega, con una sola nave, transepto y tres ábsides escalonados. Sobre el crucero se levanta un cimborrio. De la fachada principal destaca la portada. Bajo una gruesa arquivolta se encuentra un frontispicio con un relieve representando a Cristo en el centro, con San Pedro a la derecha del observador y San Pablo a la izquierda. El conjunto está soportado por dos columnas con capiteles visigóticos, probablemente reaprovechados durante la reconstrucción de un templo anterior. Entre los capiteles y la arquivolta hay unas piezas decoradas con símbolos solares, también reaprovechadas. La arquivolta está rodeada de cinco relieves, de los que cuatro representan a los evangelistas: el león de San Marcos, el buey de San Lucas, el águila de San Juan y el ángel de San Mateo. El quinto, sobre el eje de la puerta, es la mano de Dios en posición de bendecir.

Hay que señalar que la comunidad religiosa del monasterio nunca fue muy numerosa, solo de tres a cinco monjes.

L'església de Sant Pau del Camp és de planta en creu grega, amb una sola nau, transepte i tres absis esglaonats. Sobre el creuer s'aixeca un cimbori. De la façana principal destaca la portalada. Sota una gruixuda arquivolta hi ha un frontispici amb un relleu representant a Crist en el centre, amb Sant Pere a la dreta de l'observador i Sant Pau a l'esquerra. El conjunt està suportat per dues columnes amb capitells visigòtics, probablement reaprofitats durant la reconstrucció d'un temple anterior. Entre els capitells i l'arquivolta hi ha unes peces decorades amb símbols solars, també reaprofitades. L'arquivolta està rodejada de cinc relleus, dels quals quatre representen els evangelistes: el lleó de Sant Marc, el bou de Sant Lluç, l'àguila de Sant Joan i l'àngel de Sant Mateu. El cinquè, sobre l'eix de la porta, és la mà de Déu en posició de benedir. Cal dir que la comunitat religiosa del monestir mai va ser molt nombrosa, només de tres a cinc monjos.

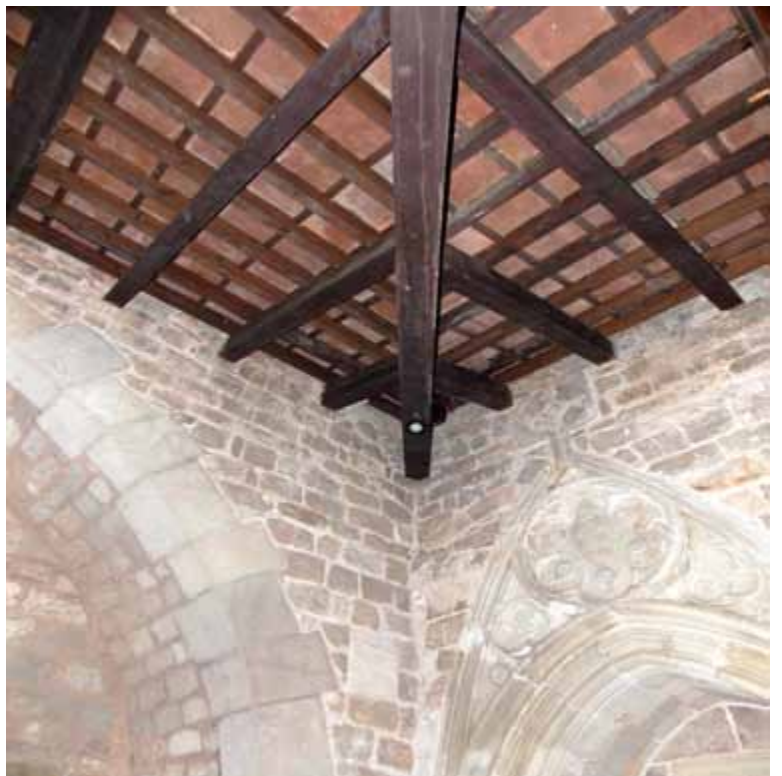
Cloister perspective in which the beauty of set of columns can be seen, an unique piece of Romanesque

An exclusive cloister

The Sant Pau del Camp cloister is definitely the most beautiful element of the monument. Its small size makes it even more inviting. The originality of its architecture is almost unique in Romanesque because of the traditional arches have been replaced by structures with three or five lobes resting on columns arranged in pairs.

It is worth spending some time contemplating the 48 capitals having the cloister. Some are very simples, decorated with floral motifs, but others are more elaborate.

They could be classified into three categories. There are those who show typical Romanesque zoomorphic figures such as lions, eagles and griffins. There are also battles scenes between men and beasts. The third group includes biblical and moralistic representations. One of these scenes, about the original sin, is remarkable. A large snake coiled in the forbidden tree and beside Adam with his hand on the neck is observed. The next capital shows of the lust sin, where a woman with long hair and topless as two toads suck her breasts.

Corner of the cloister with the wooden roof restored

El claustre de Sant Pau del Camp és sens dubte l'element de més bellesa del conjunt monumental. Les seves reduïdes dimensions el fan encara més acollidor. L'originalitat de la seva arquitectura és gairebé única en el romànic. I és que els tradicionals arcs de mig punt han estat substituïts aquí per estructures amb tres o cinc lòbuls que es recolzen sobre columnes distribuïdes per parelles. Val la pena dedicar un temps a contemplar alguns dels 48 capitells que té el claustre. Alguns són molt simples, decorats amb senzills motius vegetals, però d'altres són més elaborats.

Grave of Geribert Guitart and his wife Rotlendis, who led the rebuilding

Aquests darrers es podrien classificar en tres categories. Hi ha els que mostren figures zoomorfes típiques del romànic, com lleons, àguiles i grius. També trobem escenes de combats entre homes i animals. El tercer grup inclou representacions bíbliques i moralitzants. Destaca una escena sobre el pecat original, en la qual s'observa una gran serp enroscada a l'arbre prohibit i al seu costat Adam amb la mà al coll. En el capitell contigu l'escena és sobre el pecat de la luxúria, on es representa una dona de llargs cabells i seminua a qui dos gripaus li succionen els pits.

Above, eight of cloister column capitals. Below, a mysterious toad at foot of a column

El claustro de Sant Pau del Camp es sin duda el elemento de mayor belleza del conjunto monumental. Sus reducidas dimensiones lo hace aún más acogedor. La originalidad de su arquitectura es casi única en el románico. Y es que los tradicionales arcos de medio punto han sido sustituidos en esta ocasión por estructuras con tres o cinco lóbulos que se apoyan sobre columnas dispuestas por parejas. Vale la pena dedicar tiempo a contemplar algunos de los 48 capiteles que tiene el claustro. Algunos son muy simples, decorados con sencillos motivos vegetales, pero otros son más elaborados.

Two columns

Estos últimos se podrían clasificar en tres categorías. Los hay que muestran figuras zoomorfas típicas del románico, como leones, águilas y grifos. También se encuentran escenas de combates entre hombres y animales. El tercer grupo incluye representaciones bíblicas y moralizantes. Destaca una escena sobre el pecado original, en la que se observa una gran serpiente enroscada en el árbol prohibido y a su lado Adán con la mano en el cuello. En el capitell contiguo la escena es sobre el pecado de la lujuria, donde se representa a una mujer de largos cabellos y semidesnuda a la que dos sapos succionan los pechos.

A fire and destruction story

Ceiling detail still shows the remains of the fire in 1909

Sant Pau del Camp has witnessed key episodes in the history of Catalonia. Centuries later of Almanzor sacking the Catalan Government took refuge in the building when the siege of 1714. Should be noted that between 1680 and 1683 the Sant Pau abbot Josep Sastre i Prats was president of the Generalitat. His tombstone can still be seen in a corner of the cloister.

After the fall of Barcelona, the monastery was a symbol of resistance. One of the repressive measures ordered by Phillip V was closing the University of Barcelona, who moved to Cervera. Sant Pau made underground university. When Napoleon's troops occupied Barcelona in 1808, forced the evacuation of the monastery and turned it into a military hospital.

During the Liberal Biennium that began in 1820, the monastery and school were abolished. The church was declared as a parish and the rest of buildings goes to the city council. Years later, the church was attacked and burned during an anti-religious riot, which caused the Government forfeited the building to become military barracks. The end of monastic life in Sant Pau del Camp was certified with the confiscation of Mendizábal in 1835.

In 1879 a group of Catalan intellectuals led a campaign to declare the church, the cloister and the chapter room national monument. Sant Pau was yet again burned in 1909 during the the Tragic Week, and in 1936.

The lion of St. Mark in one of rosettes

The abbot Josep Sastre's tombstone in a cloister corner

The Guifré II's tombstone

One of the Sant Pau del Camp archaeological treasures can be seen in the old chapter room. This is the tombstone of the Count of Barcelona Guifré II. The stone was found in 1596 when some workers were opening a ditch for a new sewer close the monastery where there was an ancient burial ground. Under the tombstone, the workers found a ceramic urn. They broke it expecting a treasure inside. Instead they found only the Guifré's remains.

Guifré II was the son of Guifré the Hairy, who legend says is in the *quatre barres* (the four red vertical stripes of Catalan flag) origin, when Charles II the Bald ran their fingers wet with the Earl's blood for his coat.

The tombstone of Guifré II, Count of Barcelona

Un dels tresors arqueològics de Sant Pau del Camp pot contemplar-se a l'antiga sala capitular. Es tracta de la làpida sepulcral del comte de Barcelona Guifré II. La làpida fou trobada el 1596 durant les obres d'obertura d'una rasa de clavegueram en uns terrenys annexes al monestir on hi havia hagut un antic cementiri. Sota la làpida, els obrers van trobar una urna ceràmica que van trencar esperant trobar-hi un tresor. Però només hi havia les despulles mortals de Guifré. Guifré II era fill de Guifré el Pilós, de qui la llegenda diu que donà origen a les quatre barres, quan Carles II el Calb va passar els dits mullats amb la sang del comte pel seu escut.

Uno de los tesoros arqueológicos de Sant Pau del Camp puede contemplarse en la antigua sala capitular. Se trata de la lápida sepulcral del conde de Barcelona Guifré II. La lápida fue encontrada en 1596 durante las obras de apertura de una zanja de alcantarillado en unos terrenos anexos al monasterio donde había habido un antiguo cementerio. Bajo la lápida, los obreros hallaron una urna cerámica que rompieron esperando encontrar un tesoro. Solo había los restos de Guifré. Guifré II era hijo de Guifré el Belloso, de quien la leyenda dice que dio origen a las *quatre barres* (las cuatro franjas rojas verticales de la bandera de Catalunya cuando Carlos II el Calvo pasó sus dedos mojados con la sangre del conde por su escudo).

Sant Pau del Camp ha sido testigo de momentos clave de la historia de Catalunya. Siglos después del saqueo de Almanzor, en el edificio se refugió el Govern de la Generalitat durante el sitio de 1714. Hay que mencionar que entre 1680 y 1683 el abad de Sant Pau Josep Sastre i Prats ocupó la presidencia de la Generalitat. Su lápida sepulcral se puede todavía contemplar en un rincón del claustro.

Tras la caída de Barcelona, el monasterio fue uno de los símbolos de resistencia. Una de las medidas represivas de Felipe V fue clausurar la Universidad de Barcelona, que se trasladó a Cervera. Sant Pau se convirtió en universidad clandestina. Cuando las tropas napoleónicas ocuparon Barcelona, en 1808, obligaron a evacuar el monasterio y lo

convirtieron en hospital militar.

Durante el Bienio Liberal que se inició en 1820, el monasterio y la escuela fueron abolidos. La iglesia fue declarada parroquia y el resto de edificios pasaron al ayuntamiento. Años después, la iglesia fue asaltada e incendiada durante una revuelta antirreligiosa, lo que provocó que el Estado incautara el edificio para destinarlo a cuartel militar. El fin de la vida monástica de Sant Pau del Camp fue certificada con la desamortización de Mendizábal, en 1835.

En 1879, un grupo de intelectuales catalanes logró declarar la iglesia, el claustro y la sala capitular monumento nacional. Sant Pau aún fue de nuevo incendiado en 1909 durante la Semana Trágica, y también en 1936.

Sant Pau del Camp ha estat testimoni de moments clau de la història de Catalunya. Segles més tard de la ràtzia d'Al-Mansur, a l'edifici es va refugiar el Govern de la Generalitat durant el setge del 1714. Cal esmentar que entre 1680 i 1683 l'abat de Sant Pau Josep Sastre i Prats va ocupar la presidència de la Generalitat. La seva làpida sepulcral es pot encara contemplar en un racó del claustre.

Després de la caiguda de Barcelona, el monestir va ser un dels símbols de resistència. Una de les mesures repressives de Felip V va ser el tancament de la Universitat de Barcelona i el seu trasllat a Cervera. Sant Pau del Camp va fer d'universitat clandestina. Quan les tropes napoleòniques van ocupar Barcelona, el 1808, obligaren a evacuar el monestir i el convertiren en hospital militar.

Durant el Bienni Liberal que s'inicià el 1820, el monestir i l'escola foren abolits.

L'església va ser declarada parròquia i la resta d'edificis passaren a l'ajuntament.

Anys després, l'església va ser assaltada i incendiada durant una revolta antireligiosa, el que provocà que l'Estat incautés l'edifici per destinar-lo a caserna militar. La fi de la vida monàstica va ser certificada amb la desamortització de Mendizábal, el 1835.

El 1879, un grup d'intel·lectuals catalans va lograr declarar l'església, el claustre i la sala capitular monument nacional. Sant Pau encara va ser un cop més incendiat el 1909 durant la Setmana Tràgica, i el 1936.

The Sant Pau del Camp Church